

La

Redogörelse för skoltandvården inom Ljusdals köpings skoldistrikt

åren 1929 - 1940.

Skoltandvården utfördes hösten 1929 vid en av Röda Korset anordnad klinik i Stenhamre skola och från och med år 1930 å fru Gurli Ångman-Skölds tandklinik i köpingen dels av henne själv och dels av hennes vikarier. Arvodet har varit 5:- kronor för amalgamplomb och 2:- kronor för verklig tandextraktion. Extra kostnad för silikatplomb har erlagts av målsmannen.

Höstterminen 1929 behandlades 45 barn från Ljusdals köping. Uppgifter på behandlings omfattning och kostnad saknas.

År	Antal barn, som		Antal		Kostnad
	Undersökts	Behandlats	Plomber	Extraktioner	
1930	60	60	188	72	1.084:-
1931	108	93	267	135	1.611:-
1932	96	85	182	68	1.046:-
1933	102	83	172	64	988:-
1934	133	113	270	78	1.512:-
1935	146	119	337	69	1.829:-
1936	202	160	408	58	2.156:-
1937	187	137	361	29	1.863:-
1938	208	158	409	32	2.109:-
1939	175	110	260	29	1.358:-
1940	<u>183</u>	<u>133</u>	<u>394</u>	<u>11</u>	<u>1.992:-</u>
	1.600	1.251	3.248	645	17.548:- kr.

År 1930 behandlades barnen i klasserna 3 och 6 i folkskolan. Under åren 1931-1934 omfattade tandvården klasserna 2, 5 och 6. År 1935 tillkom klass 1, och från och med år 1936 ha samtliga barn i folkskolans 6 klasser erhållit tandvård varje år.

Fortsättnings skolans andra årskurs erhöll tandvård första gången år 1934 och därefter t.o.m. år 1937. Från och med år 1938 erhålla båda årskurserna i fortsättnings skolan tandvård.

Fördelas antalet plomber på barnen, blir det i medeltal något över 2 plomber per barn.

Av särskilt intresse är att iakttaga, hur antalet extraktioner starkt minskats under åren. Extraktioner, som här avses, gälla permanenta tänder, mjölk tänder äro ej medräknade.

På de 108 barn exempelvis, som undersöktes år 1931, företogs 135 extraktioner, vilket gör i medeltal i det närmaste 1,3 extraktioner per barn, d.v.s. 13 extraktioner på 10 barn. 1935 utgjorde extraktionerna ungefär 5 på 10 barn.

I år har det varit 11 extraktioner på 183 barn, vilket gör ungefär

en extraktion på 16 undersökta barn. Förra året var det en extraktion på 6 barn.

Medelkostnaden för barn stiger till c:a 11 kronor.

Kostnaden har fördelats efter följande grunder:

För en kostnad av upp till 20:- kronor svarar målsmannen för hälften, Röda Korset för en fjärdedel och skoldistriktet för en fjärdedel. Kostnaden över 20:- kronor delas så, att målsmannen betalar en fjärdedel och Röda Korset och skolkassan dela lika de övriga tre fjärdedelarna. För en kostnad av 20:- kr. blir således målsmannens del 10:- kr., Röda Korsets 5:- kr. och skoldistriktets 5:- kr. Blir kostnaden 24:- kr., är fördelningen följande: målsmannen 11:- kr., Röda Korset 6:50 kr. och skoldistriktet 6:50 kr. En del målsmän ha utom sin del även betalt Röda Korsets.

Andel i kostnaderna:

<u>År</u>	<u>Röda Korsets</u>	<u>Skoldistriktets</u>	<u>Målsmannens</u>
1930	342:38	342:37	399:25
1931	479:37	479:38	652:25
1932	333:62	333:63	378:75
1933	275:62	275:83	436:75
1934	489:-	489:-	534:-
1935	500:-	611:75	717:25
1936	500:-	691:50	964:50
1937	500:-	659:75	703:25
1938	350:-	924:65	834:35
1939	350:-	430:-	578:-
1940	<u>150:-</u>	<u>965:50</u>	<u>876:30</u>
S u m m a	4.269:99 kr.	6.203:16 kr.	7.074:85 kr.

För de målsmän, som av ekonomiska skäl ej kunnat erlägga någon eller endast en del av den avgift, som de skulle erlagt enligt fördelningsgrunderna, har Röda Korset och skoldistriktet under åren erlagt följande, som givetvis förut är inräknat i ovanstående bidrag:

1930	93:75	Transp.	701:50
1931	93:75	1936	165:50
1932	127:25	1937	217:25
1933	42:50	1938	223:25
1934	173:50	1939	83:--
1935	<u>170:75</u>	1940	<u>155:75</u>
	Transp. 701:50	Summa	1.546:25 kr.

Denna summa, kr. 1.546:25, tillsammans med målsmännens erlagda bidrag kr. 7.074:85 utgör kr. 8.621:10, vilket alltså skulle vara målsmännens hela bidrag, om allt inbetalts. De bidrag, som målsmännen ej kunnat erlagga utgör i det närmaste 18 % av bidragen, som målsmännen rätteligen skulle erlagt.

Samarbetet mellan Röda Korset, skolstyrelsen, målsmännen och tandläkarna har under hela tiden varit utomordentligt gott.

Ljusdal den 23 december 1940

överlärare.